

Πρότυπα Κηδεμονίας

Πρότυπα Ευρωπαϊκού Δικτύου Κηδεμονίας για τον Διορισμό της Κηδεμονίας ασυνόδευτων παιδιών και παιδιών από διαζευγμένους γονείς

1. Μη διάκριση:

Τα παιδιά επωφελούνται από ίσες υπηρεσίες κηδεμονίας εντός της επικράτειας του κράτους, ανεξαρτήτως του τόπου διαμονής, της ηλικίας τους ή του μεταναστευτικού τους καθεστώτος

2. Υπευθυνότητα και Λογοδοσία:

Τα παιδιά μπορούν να βασίζονται σε συστήματα κηδεμονίας, τα οποία έχουν σαφή βάση, υπεύθυνη αρχή και μηχανισμούς παρακολούθησης και λογοδοσίας σε ισχύ

3. Ανεξαρτησία και Αμεροληψία:

Τα παιδιά μπορούν να βασίζονται στην ανεξαρτησία και αμεροληψία του κηδεμόνα τους στη λήψη αποφάσεων προς το βέλτιστο συμφέρον τους

4. Παιδοκεντρική προσέγγιση:

Τα δικαιώματα των παιδιών γίνονται σεβαστά, προστατεύονται και εκπληρώνονται

5. Συμμετοχή του παιδιού:

Το δικαίωμα του παιδιού να ακούγεται είναι σεβαστό, ενημερώνοντάς το με τρόπο που να κατανοεί το πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων κηδεμονίας και τις διαθέσιμες υπηρεσίες και στήριξη, δίνοντάς του τη δυνατότητα να μιλήσει, να παραπονεθεί και να επηρεάσει και δίνοντας τη δέουσα βαρύτητα στην άποψή του

6. Ποιότητα:

Εξειδικευμένοι και συνεχώς εκπαιδευμένοι κηδεμόνες, οι οποίοι έχουν αρκετό χρόνο για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ανάγκες των παιδιών, στηρίζουν και βοηθούν τα παιδιά

7. Συνεργασία και Βιωσιμότητα:

Τα παιδιά μπορούν να βασίζονται στα συστήματα κηδεμονίας που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του εθνικού συστήματος προστασίας του παιδιού, που διαθέτουν επαρκείς ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, παρακολουθούνται αποτελεσματικά και λειτουργούν σαν σύνδεσμος μεταξύ του παιδιού και άλλων φορέων ή ατόμων, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για τη λήψη δράσης για αυτούς

Εισαγωγή στα Πρότυπα

Τον Σεπτέμβριο του 2019, τα αποτελέσματα του συγχρηματοδοτούμενου από την ΕΕ έργου ProGuard σχετικά με την κηδεμονία παραδόθηκαν στο ΕΔΚ, ένα από τα παραδοτέα αυτού του έργου ήταν ειδικότερα ένα εργαλείο, το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα εθνικά συστήματα κηδεμονίας για να αξιολογήσουν εάν το δικό τους σύστημα πληροί, με βάση τα κοινά και με διαφάνεια καθορισμένα ευρωπαϊκά πρότυπα για την κηδεμονία των ασυνόδευτων παιδιών που μεταναστεύουν, το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα εθνικά συστήματα κηδεμονίας για να αξιολογήσουν εάν το δικό τους σύστημα πληροί. (αυτή εδώ η πρόταση ίσως να επαναλήφθηκε καταλάθος στο αρχικό κείμενο)

Οι συνεργάτες της ProGuard περιέλαβαν πολλά μέλη του ΕΔΚ και το ΕΔΚ και άλλα περιφερειακά ενδιαφερόμενα μέλη (συμπεριλαμβανομένων της Επιτροπής, του EU FRA και του EUAA της ΕΕ), είχαν συμμετάσχει σε μια διαβούλευση με την ProGuard σχετικά με τα πρότυπα και τον μηχανισμό. Τα πρότυπα που αποτελούν μέρος αυτού του εργαλείου/μηχανισμού συμπεριλήφθηκαν στη συνέχεια στο πρόγραμμα εργασίας ΕΔΚ 2020-2021 του ΕΔΚ και συζητήθηκαν κατά την 3η συνάντηση δικτύου του ΕΔΚ τον Σεπτέμβριο του 2021. Προτείνουμε όπως αυτά τα Πρότυπα λειτουργήσουν πλέον ως Πρότυπα ΕΔΚ για τη στήριξη των δραστηριοτήτων ΕΔΚ.

Τα πρότυπα του ΕΔΚ καθορίζουν τις βασικές αρχές, οι οποίες καθοδηγούν την παροχή κηδεμονίας για ασυνόδευτα παιδιά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Βασίζονται στις διατάξεις του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Βασικές πηγές είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Εγχειρίδιο του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σχετικά με την κηδεμονία παιδιών που στερούνται τη γονική μέριμνα, καθώς επίσης και το χρηματοδοτούμενο από την ΕΕ έργο ProGuard.

Τα Πρότυπα αναγνωρίζουν ότι υπάρχουν διαφορετικά μοντέλα/πρότυπα κηδεμονίας για ασυνόδευτα παιδιά στα κράτη μέλη της ΕΕ. Ανάλογα με τον τρόπο με τον οποίο οργανώνεται η υποδοχή και η φροντίδα των ασυνόδευτων και παιδιών από διαζευγμένους γονείς σε αυτές τις χώρες, οι ρόλοι των διαφορετικών παραγόντων που εμπλέκονται και πόσα ασυνόδευτα παιδιά δέχεται συνήθως ένα κράτος. Τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Κηδεμονίας δεν καθιερώνουν ένα ενιαίο μοντέλο/πρότυπο για την παροχή κηδεμονίας, αλλά παρέχουν κοινές αρχές τις οποίες κάθε ένα από τα πολύ διαφορετικά εθνικά μοντέλα κηδεμονίας, με τους διαφορετικούς τρόπους, μπορεί να επιδιώξει να εκπληρώσει.

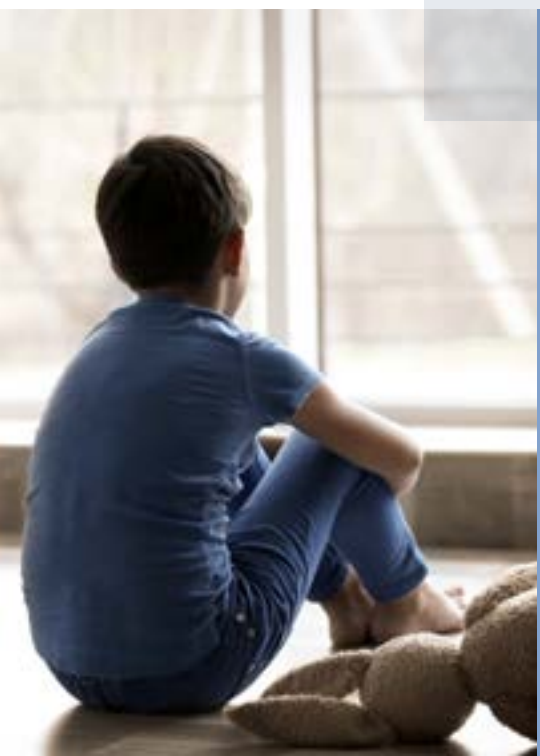
ProGuard

Η ProGuard ανέπτυξε δείκτες (και δευτερεύοντες δείκτες), οι οποίοι επιτρέπουν στα συστήματα να καθορίζουν σε ποιο βαθμό πληρούν τα Πρότυπα, σε τρεις διαστάσεις, δηλαδή το ρυθμιστικό περιβάλλον (νόμος και πολιτική), το οποίο στηρίζει το σύστημα, τον τρόπο με τον οποίο διαχειρίζεται το σύστημα κηδεμονίας και η τσιπική πρακτική των κηδεμόνων. (Βλ. περαιτέρω το ProGuard PAS Tool)

Τα ΕΔΚ Πρότυπα:

- Βοηθούν στην καθοδήγηση των μελών του ΕΔΚ στην ενδυνάμωση της κηδεμονίας στις χώρες τους
- Στήριξη ανταλλαγής στο πλαίσιο του ΕΔΚ όσον αφορά την πρακτική της κηδεμονίας σε όλη την Ευρώπη
- ενημέρωση για την ανάπτυξη καλών πρακτικών και ανάπτυξη ικανοτήτων στο πλαίσιο του ΕΔΚ
- υποστήριξη της συμβολής του ΕΔΚ στις εξελίξεις της Ευρωπαϊκής πολιτικής.

Τα Πρότυπα μπορούν, κατά καιρούς, να ανανεώνονται στο πλαίσιο του ΕΔΚ ούτως ώστε να επεκτείνουν το εύρος των δεικτών συμφώνως ως προς τις νομικές εξελίξεις, τις πολιτικές και τις πρακτικές εξελίξεις. Με τον τρόπο αυτό, τα Πρότυπα παρέχουν ένα κεντρικό αποθετήριο γνώσης, εμπειρίας και εξειδίκευσης στον τομέα αυτό. Αποτελούν βασική πρακτική πηγή για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη που εργάζονται στο πεδίο.

Γλωσσάρι για Βασικούς Όρους που χρησιμοποιούνται στα Πρότυπα

Ασυνόδευτα παιδιά και παιδιά από διαζευγμένους γονείς:

παιδιά ηλικίας κάτω των 18 ετών που έρχονται στην επικράτεια των κρατών μελών ασυνόδευτα από ενήλικο άτομο υπεύθυνο για αυτά, είτε βάσει νόμου είτε σύμφωνα με την πρακτική του οικείου κράτους μέλους και για όσο διάστημα δεν λαμβάνεται αποτελεσματικά υπό τη φροντίδα ενός τέτοιου ατόμου· ο όρος αυτός περιλαμβάνει ένα παιδί, το οποίο μένει ασυνόδευτο μετά την είσοδό του στο έδαφος των κρατών μελών.

Κηδεμονία:

μέτρο για την προστασία του παιδιού έχοντας ως σκοπό τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος και της γενικής ευημερίας του παιδιού και για τον σκοπό αυτό συμπληρώνει τη δικαιοπρακτική ικανότητα του παιδιού, όπου αυτό περιορίζεται από τον νόμο. Η κηδεμονία παρέχει νόμιμη εκπροσώπηση του παιδιού σε όλες τις διαδικασίες με τον ίδιο τρόπο όπου ένας γονέας εκπροσωπεί το παιδί του (Πηγή EU FRA Guidance, Επιτροπή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού - Γενικό Σχόλιο Αρ. 6 και κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ για την εναλλακτική φροντίδα των παιδιών)

Κηδεμόνας:

ο κηδεμόνας είναι ένα ανεξάρτητο πρόσωπο που διασφαλίζει το βέλτιστο συμφέρον και τη γενική ευημερία του παιδιού και για τον σκοπό αυτό συμπληρώνει τη δικαιοπρακτική ικανότητα του παιδιού, όπου αυτή περιορίζεται από τον νόμο. Ο κηδεμόνας ενεργεί ως νόμιμος εκπρόσωπος του παιδιού σε όλες τις διαδικασίες, με τον ίδιο τρόπο που ένας γονέας εκπροσωπεί το παιδί του (Πηγή EU FRA Guidance, Επιτροπή του ΟΗΕ για τα δικαιώματα του παιδιού - Γενικό Σχόλιο Αρ. 6 και κατευθυντήριες γραμμές του ΟΗΕ για την εναλλακτική φροντίδα των παιδιών). Σε κάποια από τα μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εθνικά συστήματα, ο όρος εκπρόσωπος χρησιμοποιείται, ιδίως όταν επικεντρώνεται στη στήριξη παιδιών σε διοικητικές ή δικαστικές διαδικασίες.

Σε ορισμένες χώρες, ο ρόλος του εκπροσώπου για τον σκοπό των διαδικασιών και του προσώπου που στηρίζει το παιδί, όσον αφορά τη φροντίδα και την ευημερία συνδυάζεται, μερικές φορές είναι ξεχωριστός. Μερικές φορές ο ένας ή ο άλλος ρόλος - ή και οι δύο - είναι ανύπαρκτοι στο σύστημα. Ο κηδεμόνας μπορεί να διαφοροποιηθεί από τον ειδικευμένο δικηγόρο ή άλλο επαγγελματία, ο οποίος παρέχει νομική στήριξη, μιλά εκ μέρους του παιδιού και τον/την εκπροσωπεί νόμιμα στις γραπτές δηλώσεις και αυτοπροσώπως ενώπιον των διοικητικών και των δικαστικών αρχών σε ποινικές διαδικασίες, σε διαδικασίες όσον αφορά τη διεθνή προστασία ή άλλες νομικές διαδικασίες, ως αυτές προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο.

Σύστημα διαχείρισης:

Το σύστημα που πρέπει να υπάρχει να είναι σε ισχύ για να διαχειρίζεται και να διαχειρίζεται τους κηδεμόνες. Καλύπτει τη στήριξη και την εποπτεία της οντότητας, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση των κηδεμόνων και το δίκτυο συνεργασίας με άλλες οντότητες που θα πρέπει να καθιερωθούν. Ένας τέτοιος φορέας μπορεί να είναι μία υπηρεσία, ένα ίδρυμα, μία ΜΚΟ ή το δικαστικό σύστημα. Σε κάποιες χώρες το σύστημα διαχείρισης μπορεί να αποτελείται από μία σειρά από διαφορετικά στοιχεία - π.χ. μια αρχή που διορίζει έναν κηδεμόνα, μία υπηρεσία που προσλαμβάνει και εποπτεύει κηδεμόνες και μία οργάνωση που εκπαιδεύει και στηρίζει κηδεμόνες.

Funded by the
European Union

